

INFORMACIJA O AKTIVNOSTIMA NA REALIZACIJI PROJEKATA OD KAPITALNOG ZNAČAJA ZA KULTURU

SAŽETAK

Ministarstvo kulture, u okviru svog djelokruga rada, u kontinuitetu ulaže posebne napore i preduzima aktivnosti na realizaciji projekata od kapitalnog značaja za kulturu. Imajući u vidu javni interes u kulturi, definisan Zakonom o kulturi, kao i Nacionalni program razvoja kulture kao strateški dokument kojim se utvrđuju dugoročni ciljevi i prioriteti razvoja kulture, Ministarstvo kulture u funkciji stvaranja uslova za ostvarivanje i razvoj svih oblasti kulturno-umjetničkog stvaralaštva, zaštite kulturne baštine i razvoja kulturnih i kreativnih industrija, kroz unapređenje infrastrukture, direktno doprinosi ostvarenju dugoročnih ciljeva, tj. javnog interesa u kulturi.

Unapređenje infrastrukture u oblasti kulture Ministarstvo kulture realizuje iz sopstvenih sredstava, Kapitalnog budžeta i eksternih izvora finansiranja, a u saradnji sa partnerima: Uprava javnih radova, Kancelarija Programa ujedinjenih nacija za razvoj u Crnoj Gori (UNDP), organi lokalne samouprave, javne ustanova iz oblasti kulture i drugi relevantni subjekti.

Sagledavajući prije svega prioritete i realne infrastrukturne potrebe u oblasti kulture, Ministarstvo kulture radi na kreiranju slojevitih i planskih infrastrukture. Vodeći računa o osiguranju ravnomjernog regionalnog razvoja, a polazeći od potreba zaštite kulturne baštine Crne Gore, a potom i razvoja kulturno-umjetničkog stvaralaštva i kulturnih i kreativnih industrija, Ministarstvo kulture na godišnjem nivou preduzima aktivnosti na definisanju plana i realizaciji prioritarnih kapitalnih infrastrukturnih projekata.

U protekle dvije godine Ministarstvo kulture posvetilo je posebnu pažnju zaštiti kulturne baštine¹, kroz revitalizaciju ovih objekata za potrebe kreativnih industrija i drugih sektora, odnosno djelatnosti u oblasti kulture. U tom kontekstu, Ministarstvo kulture sprovodi aktivnosti na zaštiti i očuvanju osam kulturnih dobara u smislu zaštite njihovih kulturnih vrijednosti i njihove revitalizacije i na uspostavljanju rezidencijalnih centara/kreativnih hubova u sedam opština na teritoriji Crne Gore (među kojima su objekti i kompleksi sa statusom nepokretno kulturno dobro). Pored navedenog, u toku je realizacija pet projekata za unapređenje uslova za obavljanje ostalih djelatnosti u oblasti kulture.

Za realizaciju pomenutih projekata, tokom 2019. i 2020. godine, Ministarstvo kulture, u saradnji sa partnerima, obezbijedilo je sredstva u iznosu od **3.264.953,33 €**.

Imajući u vidu dalje zahtjeve u pogledu finansijskih sredstava realizacije pomenutih projekata, Ministarstvo kulture među prioritete prepoznaje sljedeće projekte:

1. *Uspostavljanje Kreativnog haba za razvoj ICT-a u okviru kompleksa Tamnice Jusovača, status nepokretno kulturno dobro - GLAVNI GRAD PODGORICA*
2. *Uspostavljanje rezidencijalnog centra za istraživa nje u oblasti istorije i zaštićenih UNESCO područja u Kuli Lazara Sočice, status nepokretno kulturno dobro - OPŠTINA PLUŽINE*

---

¹ Pomenute aktivnosti ne odnose se na djelokrug rada Direktorata za zaštitu kulturne baštine, u okviru kojeg se opredjeljuju posebna sredstva za zaštitu i očuvanje kulturne baštine.

3. *Valorizacija Gradskih bedema – ostataka Onogošta, izvođenje radova na rekonstrukciji kompleksa, status nepokretno kulturno dobro* - **OPŠTINA NIKŠIĆ**
4. *Rekonstrukcija nekadašnje kino sale u cilju uspostavljanja polivalentnog prostora (bioskop i multimedijalni sadržaji)* - **OPŠTINA ULCINJ**

Ukupna nedostajuća sredstva za realizaciju ovih projekata iznose **5.535.000,00 €**, uslijed čega je Ministarstvo kulture razmotrilo mogućnosti za uspostavljanje adekvatnog modela finansiranja i realizacije, gdje su dosadašnje iskustvo i praksa, uključujući i ciljeve Programa razvoja kulture, ukazali na potrebu jačanja saradnje između Vlade Crne Gore i jedinica lokalne samouprave.

Naime, Kapitalnim budžetom za 2020. godinu, u okviru pozicije 805 – Izgradnja, rekonstrukcija i adaptacija objekata kulture, planirani su i sljedeći projekti:

2.	805-Izgradnja rekonstrukcija i adaptacija objekata kulture	
2.3.	Izvođenje radova, nabavka opreme i unapređenje objekata u funkciji razvoja kulture	Višegodišnji projekat. Period realizacije 2019-2021 godina. Ukupna vrijednost investicije iznosi 2.000.000,00 €.
2.5.	Rekonstrukcija objekata za potrebe uspostavljanja "Creative Hubs"	Višegodišnji projekat. Period realizacije 2019-2021 godina. Ukupna vrijednost investicije iznosi 1.500.000,00 €.
2.9.	Rekonstrukcija kulturnog dobra Gradski bedemi - ostaci Onogošta u Nikšiću	Višegodišnji projekat. Period realizacije 2020-2022. Ukupna vrijednost investicije iznosi 2.000.000,00 €.

Imajući u vidu procijenjene vrijednosti četiri naznačena projekta, kao i činjenicu da su isti planirani Kapitalnim budžetom, u okviru prezentovanih pozicija, predloženi model, a u skladu sa Kapitalnim budžetom, podrazumijeva višegodišnje finansiranje od strane Vlade Crne Gore – Kapitalni budžet Crne Gore, pozicija 805 – Izgradnja, rekonstrukcija i adaptacija objekata kulture, u iznosu od **4.297.750,00 €**, dok će jedinice lokalne samouprave obezbijediti sredstva u iznosu od **1.237.250,00 €**, odnosno 35% procijenjene vrijednosti, izuzev projekta Valorizacije gradskih bedema – ostataka Onogošta u Nikšiću, izvođenje radova na rekonstrukciji kompleksa, I i II faza, za koji predloženi model podrazumijeva finansiranje u cjelosti iz sredstava Kapitalnog budžeta Crne Gore.

Pored navedenog, potrebno je napomenuti da Ministarstvo kulture nastavlja realizaciju ostalih kapitalnih infrastrukturnih projekata, u okviru sopstvenih sredstava i preduzimanjem aktivnosti na obezbjeđenju eksternih izvora finansiranja i u saradnji sa već pomenutim partnerima.

1. Opšte informacije

Javni interes u kulturi definisan je Zakonom o kulturi i podrazumijeva:

- Ravnomjeran razvoj kulture na cijeloj teritoriji Crne Gore;
- Insitucionalno organizovanje i obavljanje djelatnosti kulture;
- Zaštita i očuvanje materijalne i nematerijalne kulturne baštine;
- Zaštita i očuvanje crnogorskog kulturnog stvaralaštva i kulturnih dobara izvan teritorije Crne Gore;
- Stvaranje uslova za ostvarivanje i razvoj svih oblasti kulturno-umjetničkog stvaralaštva;
- Međunarodna kulturna saradnja i prezentacija crnogorskog kulturnog i umjetničkog stvaralaštva i kulturne baštine;
- Naučna istraživanja i stručna usavršavanja u kulturi;
- Stvaranje uslova za podsticaj razvoja i afirmaciju talenata;
- Podsticanje donatorstva i sponzorstva u kulturi;
- Očuvanje izvornih i tradicionalnih kulturnih i etno-kulturnih osobenosti;
- Razvoj kulturnog i umjetničkog stvaralaštva lica sa invaliditetom;
- Obezbjedenje prostornih i materijalnih uslova za rad umjetnika i stručnjaka u kulturi;
- Stvaranje uslova za razvoj kreativnih industrija.

Zakon o kulturi prepoznaje Nacionalni program kao strateški dokument kojim se uvrđuju dugoročni ciljevi i prioriteti razvoja kulture i određuju organizacione, finansijske i administrativne mjere za njihovo ostvarivanje na teritoriji Crne Gore.

Nacionalni program sadrži naročito:

- 1) ciljeve i prioritete razvoja kulture Crne Gore kao multinacionalne, multikulturalne i multikonfesionalne države;
- 2) standarde kulturnih potreba na državnom i lokalnom nivou i principe njihovog ostvarivanja;
- 3) osnovne preduslove ostvarivanja kulture i način njihovog obezbjeđivanja;
- 4) projekciju obnove, izgradnje i tehničko-tehnološkog opremanja objekata u kulturi;
- 5) način obezbjeđivanja visoko profesionalnog stručnog, naučno-istraživačkog, stvaralačkog i umjetničkog kadra;
- 6) metodologiju evaluacije svih nosilaca djelatnosti kulture;
- 7) način podsticaja i pomoći razvoja kulturnog i umjetničkog stvaralaštva i djelatnosti kulture;
- 8) aktivnosti na zaštiti i očuvanju kulturne baštine;
- 9) prioritete međunarodne kulturne saradnje;
- 10) planiranje kadrovskih potreba, edukacije i profesionalnog usavršavanja;
- 11) naučno-istraživački rad i kapitalne projekte u kulturi;
- 12) mjere za obezbjeđivanje uslova za rad umjetnika i stručnjaka u kulturi;
- 13) mjere za poboljšanje socijalnog položaja zaposlenih u kulturi, samostalnih umjetnika i samostalnih stručnjaka u kulturi;
- 14) projekciju budžetskih i vanbudžetskih sredstava za finansiranje kulture;
- 15) smjernice za izradu opštinskih programa;
- 16) principe saradnje i koordinaciju aktivnosti subjekata u kulturi;
- 17) principe ostvarivanja i razvoja saradnje sa subjektima iz drugih oblasti;
- 18) metodologiju i rokove za ostvarivanje Nacionalnog programa;
- 19) druge aktivnosti i mjere od značaja za ostvarivanje i razvoj kulture.

Polazeći od pomenute zakonske odredbe i Nacionalnog programa, u cilju obezbjeđenja kontinuirane i kvalitetne realizacije projekata od kapitalnog značaja u kulturi, koji su u funkciji ostvarenja ciljeva i prioriteta ovog programa, prepoznata je potreba za jačanjem kadrovskog potencijala i postojeće organizacije u okviru Ministarstva kulture. U tom kontekstu, 2018. godine, normativno je uspostavljen *Direktorat za projekte od kapitalnog značaja za kulturu i promociju i razvoj kreativnih industrija*, koji je dominantno usmjeren na realizaciju kapitalnih investicija u oblasti kulture, projekata iz oblasti valorizacije kulturne baštine i podrške kreativnim industrijama, stvaranje uslova za prezentovanje investicionih potencijala u oblasti kulturne baštine na međunarodnom nivou, obezbjeđivanje i realizaciju stranih donacija za kapitalne projekte, pristupanje i korišćenje međunarodnih fondova za valorizaciju kulturne baštine, predlaganje mjera u pravcu stvaranja uslova za razvoj kreativnih industrija i druge aktivnosti koje su od značaja za ostvarivanje ciljeva i prioriteta definisanih strateškim dokumentima iz oblasti kulture i šire. Od uspostavljanja do danas, direktorat ulaže posebne napore na postizanju vidljivih rezultata u realizaciji kapitalnih investicija, kojima se zadovoljavaju infrastrukturne potrebe u oblasti kulture.

2. Kapitalne investicije u oblasti kulture

Unapređenje djelatnosti kulture, kao cilj u okviru *Programa razvoja kulture 2016-2020*, između ostalih, prepoznaje sljedeće prioritete:

Prioritet 1. Strateško planiranje u kulturi

Kroz realizaciju mjera: usvajanje opštinskih programa razvoja kulture, izradu sektorskih strategija i programa, izradu analiza, izradu strateških dokumenata u oblasti integralne zaštite kulturnih dobara, izradu strategije kadrovske politike u kulturi, analizu potreba i uslova za razvoj nezavisne kulturne scene, analizu potreba i uslova za razvoj kulture namijenjene mladima, analizu potreba i uslova za razvoj amaterskog stvaralaštva, unapređenje rada strukovnih udruženja, definisanje smjernica razvoja kreativnih industrija, obezbjeđivanje potpunijeg uključivanja sektora kulture u nacionalne razvojne strategije.

Prioritet 2. Unapređenje infrastrukture u kulturi

Kroz realizaciju mjera: izgradnja novih objekata, rekonstrukcija i adaptacija postojećih objekata, unapređenje postojećih tehničko-tehnoloških i prostornih uslova ustanova kulture na nacionalnom i opštinskom nivou, ravnomjerna zastupljenost kulturne infrastrukture u kontekstu demografskih potreba, adaptacija objekata kulture radi povećanja dostupnosti osobama smanjene pokretljivosti i osobama sa invaliditetom.

Predmetni dokument, identifikovao je i kulturne i kreativne industrije, kao jednu od oblasti koje treba da doprinesu valorizaciji kreativnog i kulturnog potencijala kojim raspolaže Crna Gora.

U tom kontekstu, tokom 2019. i 2020. godine Ministarstvo kulture intenziviralo je aktivnosti na sagledavanju potreba kulturnog sektora u pogledu obezbjeđenja adekvatne infrastrukture, za obavljanje svih djelatnosti od značaja za razvoj kulture, posebno imajući u vidu odredbe Zakona o regionalnom razvoju Crne Gore, čiji je krajnji cilj stvaranje društva jednakih mogućnosti za sve građane. U tom pravcu preduzete su aktivnosti na kreiranju slojevit i planske infrastrukture.

Sa druge strane, zaštita kulturnih dobara je od javnog interesa. Ciljevi zaštite kulturnih dobara definisani Zakonom odnose se na očuvanje i unaprjeđivanje kulturnih dobara i njihovo prenošenje budućim

generacijama u autentičnom obliku, obezbjeđivanje uslova za opstanak kulturnih dobara i za očuvanje njihovog integriteta, kao i obezbjeđivanje održivog korišćenja kulturnih dobara, shodno njihovim tradicionalnim ili novim odgovarajućim namjenama.

Značaj obezbjeđenja zaštite i unapređenja nepokretnih kulturnih dobara, od kojih brojna nemaju namjenu, kao i potrebe obezbjeđenja ravnomjernog regionalnog razvoja, uz snažan potencijal kulturnih i kreativnih industrija kao održivog ekonomskog sektora u Crnoj Gori, uslovili su niz aktivnosti na realizaciji prioritetnih kapitalnih projekata u oblasti kulture.

3. REZIDENCIJALNI CENTRI / KREATIVNI HABOVI

Izgradnja novih i jačanje postojećih institucionalnih i infrastrukturnih kapaciteta za podršku, razvoj i promociju kulturnih i kreativnih industrija i povezanih djelatnosti predstavljaju glavni podsticaj razvoja kreativnog sektora. Kroz jačanje infrastrukture, obezbjeđuje se podrška obrazovanju i usavršavanju preduzetničkih vještina, rezidencijalni i specijalizovani programi obuke i osposobljavanja radne snage za rad u kulturnim i kreativnim industrijama, omogućava veći stepen klusterskog povezivanja, podsticanje uspostavljanja inovacionih ekosistema, tehnoloških inovacija i product based preduzetništva u kulturnim i kreativnim industrijama i povezanim djelatnostima, kreiranje novih i nadogradnja postojećih lanaca vrijednosti i proizvodnje unutar pojedinačnih sektora, povezivanje proizvodnih lanaca unutar kreativnog sektora sa ostalim industrijskim i privrednim djelatnostima, i dr.

Obezbjeđivanje prostora za rad, kroz generisanje neophodne infrastrukture u vidu Kreativnih habova, kao ambijenta u kojem autor stvara, dijeli svoja iskustva sa drugim "stanarima" haba i producira proizvod, osnov je za planiranje i sprovođenje daljih aktivnosti u ovoj oblasti.

Programom "Kreativna Crna Gora" generisana je baza u smislu identifikacije aktera koji djeluju u različitim stvaralačkim djelatnostima, a koji svoj rad mogu da valorizuju kroz formiranje tržišno-orijentisanih proizvoda - kreiranih i produciranih u Crnoj Gori. Shodno pomenutim rezultatima i ispitivanjem potencijalnih lokacija na teritoriji Crne Gore, Ministarstvo kulture obuhvatilo je sedam opština u kojima će formirati rezidencijalne centre i kreativne habove.

OPŠTINA BAR

Uspostavljanje Kreativnog haba za savremeno vajarstvo, modelovanje i multimediju sa rezidencijama u objektu br. 85 – Palata, Stari grad Bar, status nepokretno kulturno dobro

Palata – objekat br. 85 dio je kulturno-istorijske cjeline Stari grad Bar. Objekat br. 85 je jedna od rijetkih bolje očuvanih starih palata u Baru, iako su Turci svojim prezidivanjem donekle izmijenili njenu strukturu. U potpunosti je obnovljena 1986. godine. Ima visoko prizemlje i tri sprata. Objekat je pozicioniran u samom središtu Starog grada Bara, na katastarskoj parceli br.1975 KO Stari Bar.

Imajući u vidu potencijale Starog grada Bara u pogledu ekonomske i turističke valorizacije, kao i stanje ovog kulturnog dobra, ovim projektom, u cilju oživljavanja i privođenja namjeni napuštenih objekata Starog grada Bara, planirano je prije svega privođenje namjeni objekta br. 85, tzv. Palate u cilju uspostavljanja Kreativnog haba, imajući u vidu da je objekat u potpunosti rekonstruisan 1986. godine, usljed čega su preostale intervencije na uređenju unutrašnjosti objekta za realizaciju projekta u cjelosti.

Namjena objekta – kreativni hab, kao veoma atraktivna i inovativna, u velikoj mjeri, uticala je na koncipiranje unutrašnje arhitekture objekta.

U prizemlju objekta, u prostoru nekadašnje konobe, organizovan je multifunkcionalni prostor koji treba da zadovolji informativnu, uslužnu i komercijalnu djelatnost. Osmišljen kao prostor za druženje, odmor, prostor za kratke konsultacije, sastanke sa strankama, informativni pult i prodajni prostor. Funkciju uslužne djelatnosti ima bar koji je organizovan u zadnjem dijelu prostorije uz toalet i ostavu. Multifunkcionalni prostor ima zaseban ulaz i može da funkcioniše nezavisno od kreativnih radionica i smještajnih jedinica. Na prvom spratu organizovan je radni prostor za primijenjeno vajarstvo. Na drugom spratu organizovan je kreativni prostor za umjetnike koji se bave fotografijom, grafikom, modelovanjem. Na trećem spratu organizovana je smještajna zona za umjetnike.

Aktivnosti: Izrada tehničke dokumentacije i izvođenje radova na uređenju enterijera objekta br. 85 – Palata, bruto površine 320m²

Vrijednost izvođenja radova: 256.630,83 €

Status: Ministarstvo kulture obezbijedilo je tehničku dokumentaciju za izvođenje radova na adaptaciji enterijera i vršenje stručnog nadzora nad izvođenjem radova i za navedene aktivnosti, kao i za arheološka istraživanja u funkciji realizacije projekta, obezbijedena su sredstva u iznosu od **38.399,97 €**. Sredstva za izvođenje radova obezbijedena su Kapitalnim budžetom Crne Gore i svi radovi su realizovani u cjelosti. U toku su pripreme za realizaciju programskih aktivnosti haba.

Enterijer objekta nakon izvedenih radova adaptacije

OPŠTINA BIJELO POLJE

Uspostavljanje Regionalnog kreativnog centra u okviru bivšeg vojnog kompleksa „Cerovo“

Bivši vojni kompleks „Cerovo“ u Bijelom Polju izgrađen je 1972. godine, za potrebe Vojske Jugoslavije, na lokaciji udaljenoj 1,5 km od užeg gradskog jezgra. Kompleks je ukupne veličine approx. 20.000 m², i sastoji se od nekoliko već izgrađenih objekata različite veličine i namjene.

Unapređivanje i izgradnja „tvrdih“ infrastruktura u kulturi služi kao osnova za uspostavljanje svih ostalih instrumenata i pretpostavki za cjelishodno i efikasno djelovanje kulturnog sektora. Izgradnja ovih fizičkih infrastruktura najčešće predstavlja krunski preduslov sa kojeg se definiše niz drugih organizacionih instrumenata, koji se prevashodno tiču programiranja kulturnih sadržaja, ali i svih ostalih komplementarnih lanaca vrijednosti kulturne produkcije.

Sa ciljem afirmacije sjeverne regije na polju proizvodnje i stvaranja ambijenta za djelovanje savremenih oblika stvaralaštva u domenu dizajna, arhitekture, vizuelnih umjetnosti i ICT-a, Bijelo Polje je prepoznato kao opština koja svojim ranijim aktivnostima na ovom polju, a i već uveliko aktivnoj kritičnoj masi u navedenim oblastima, može obezbijediti podršku za uspostavljanje Kreativnog centra (haba) koji će biti na raspolaganju ne samo lokalnim akterima, već i akterima šire regije.

Osnovna ideja prenamjene vojnog kompleksa „Cerovo“ je obezbijediti prostorne i tehničke uslove za proizvodnju i prezentaciju kulturnih i kreativnih djelatnosti. U tom smislu osnovni ciljevi ovog kreativnog haba su:

- obezbjeđivanje prostora za produkciju/proizvodnju proizvoda iz oblasti kreativnih industrija,
- obezbjeđivanje prostora za studijski rad autora iz oblasti kreativnih industrija,
- obezbjeđivanje rezidencijalnih i smještajnih kapaciteta za umjetnike i preduzetnike,
- obezbjeđivanje prostora za prezentaciju proizvoda i projekata kreativnih industrija, u smislu izložbenih prostora,
- obezbjeđivanje prostora za prodaju i promociju proizvoda kreativnih industrija, u smislu i prodajnih objekata (shop-ova),
- obezbjeđivanje scenskog prostora (unutrašnjeg i spoljašnjeg) manifestacionog karaktera.

Aktivnosti: Izrada tehničke dokumentacije i izvođenje radova na adaptaciji kompleksa „Cerovo“, površine cca 20.000m²

Vrijednost izvođenja radova: cca 3.000.000,00 €

Status: Ministarstvo kulture u saradnji sa UNDP obezbijedilo je sredstva u iznosu od **41.000,00 €** i sprovelo je međunarodni javni konkurs za izbor Idejnog urbanističko-arhitektonskog rješenja adaptacije vojnog kompleksa Cerovo. Shodno Zaključcima Vlade Crne Gore, br. 07-945 od 27.02.2020. godine, Ministarstvo kulture zaduženo je da, na osnovu rezultata sprovedenog konkursa, sa partnerima izradi Studiju održivosti sa prijedlogom modela upravljanja i finansiranja Kreativnog centra. Predmetne aktivnosti su u toku i rezultate konkursa i izrađene studije, Ministarstvo kulture dostaviće Vladi Crne Gore na usvajanje.

3D prikazi nagrađenih rješenja

OPŠTINA KOTOR

Uspostavljanje Centra za razvoj kreativnih industrija sa rezidencijalnim jedinicama u zgradi nekadašnjeg Zatvora, Stari grad Kotor, status nepokretno kulturno dobro

Stari grad Kotor i Područje Kotorsko – Risanskog zaliva, kao prirodno i kulturno – istorijsko područje Kotora je zbog svojih prirodnih i kulturnih vrijednosti uvršten, 26. oktobra 1979. godine, na UNESCO listu svjetske kulturne baštine. Zgrada Starog Zatvora u Kotoru je pojedinačno kulturno dobro i stavljena je pod zaštitu Rješenjem broj 853/4 od 17.10.1985. godine. U funkciji zatvora objekat je bio do 1986. godine, a od 2010. godine povremeno se koristi za potrebe kulturnih manifestacija.

Predmetni objekat je lociran na katastarskoj parceli br 157, KO Kotor II, sa anagr. br. 341 Stari grad Kotor, na urbanističkom bloku 39 u zoni UP Stari grad Kotor. Zgrada Starog Zatvora u Kotoru nalazi se na istočnoj strani stare urbane cjeline Kotora uz ulicu, koja se formirala uz padinu brda, pravca jug (vrata od Gurdića) - sjever (vrata od Rijeke Škurde).

Prepoznajući činjenicu da razvoj kreativnih industrija podrazumijeva obezbjeđivanje prostornih kapaciteta za rad umjetnika, Ministarstvo kulture je u svojstvu glavnog partnera, a u okviru Interreg IPA CBC programa Italija-Albanija-Crna Gora pokrenulo realizaciju projekta „Prekogranična razmjena sa ciljem razvoja kulture i kreativnih industrija – 3C“. Riječ je o projektu koji će kao rezultat imati rekonstrukciju objekta nekadašnjeg Zatvora u Starom gradu Kotoru, sa ciljem uspostavljanje kreativnog haba. Interreg IPA CBC Italija - Albanija - Crna Gora je multilateralni program prekogranične saradnje koji sufinansira Evropska unija u okviru Instrumenta pretprijetne pomoći (IPA) u programskom periodu 2014-2020. Program ima za cilj promovisanje dobrosusjedskih odnosa i društveno-ekonomski razvoj kroz implementaciju zajedničkih inicijativa na lokalnom i regionalnom nivou.

Prizemlje objekta organizovano je kao informativna i komercijalna zona sa sledećim sadržajima: nacionalni gastro bar sa kuhinjom i toaletima, prodajni prostor – souvenir shop sa galerijom, info pult sa kancelariskim prostorom za upravu, komunikacije – lift I stepenište, toalet i prateći prostori. Sjeverno

dvorište će imati ulogu prezentacija, manifestacija i direktnog ulaza u prodavnicu sa trga dok je južno organizovano za ulaz za lica smanjene pokretljivosti i direktnog ulaza u gastro bar.

Prvi sprat je organizovan kao prostor za rad i edukaciju, kao i galerijski prostor za izložbe, prezentacije i manifestacije kulture i sadrži: 5 prostorija za rad /klasična umjetnost/, 3 prostorije za rad / namjena u zavisnosti od interesovanja/, zajednički prostor za diskusiju i relaksaciju umjetnika /unutrašnji i vanjski/, galerija, multimedijalna sala, komunikacije –lift, stepenište i hodnici, toaleti i ostali tehnički i pomoćni prostori neophodni za funkcionisanje i održavanje objekta.

Na drugom spratu su organizovane prostorije za grupni i individualni rad, prostor za kreativne industrije, kao i jednokrevetne/dvokrevetne sobe za kreativni i naučni rad: 5 prostorija za rad /za 2-3 umjetnika/, foto studio s produkcijom, prostor preduzetničkog inkubatora, tri jednokrevetne sobe za rad, sa kupatilima /zajedničkim i u sklopu sobe/, jedna dvokrevetna soba za rad, prostorije za održavanje objekta.

Treći sprat je organizovan kao rezidencija učesnika kulturnih i edukativnih manifestacija. Smještajni kapacitet čini 24 kreveta koji su raspoređeni u: 7 dvokrevetnih soba, 2 trokrevetne sobe i 1 četvorokrevetna soba. Pored smještajnih kapaciteta na III spratu je organizovan i centralni hol sa recepcijom kao i prateći prostori za održavanje i funkcionisanje rezidencijalnog dijela. Dvokrevetne sobe su opremljene "kapsulama" – sa sanitarijama.

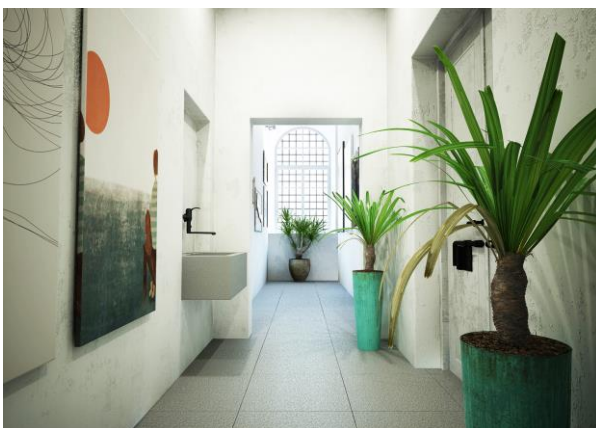
Aktivnosti: Izrada tehničke dokumentacije i izvođenje radova na rekonstrukciji Zgrade zatvora, bruto površine 1.600m²

Vrijednost projekta: 1.688.908,52 €

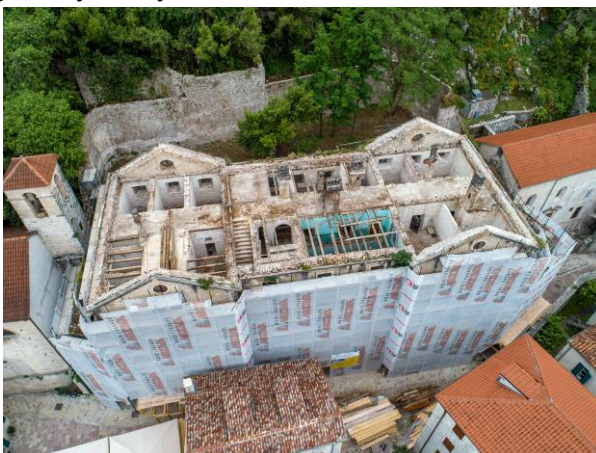
Status: Ministarstvo kulture obezbijedilo je tehničku dokumentaciju za izvođenje radova na rekonstrukciji Zgrade zatvora. Izvođenje radova realizuje se u okviru IPA projekta "Prekogranična razmjena sa ciljem razvoja kulture i kreativnih industrija - 3C", čiji cilj je unapređenje saradnje relevantnih aktera u programskom području, kroz uspostavljanje inovativnih kulturnih i kreativnih proizvoda, baziranih na rezidencijalnim umjetničkim programima i formiranju zajedničkih prekograničnih mreža saradnje u Crnoj Gori, Italiji i Albaniji. Predmetni radovi su u toku i završetak istih planiran je u oktobru mjesecu tekuće godine. Sredstva u iznosu od **1.688.905,52 €**, za izradu i reviziju tehničke dokumentacije, izvođenje radova na rekonstrukciji i opremanju objekta i vršenju stručnog nadzora, obezbijedena su od strane Ministarstva kulture.

Stanje objekta prije početka izvođenja radova rekonstrukcije

3D prikazi budućeg enterijera objekta

Izvođenje radova na rekonstrukciji objekta

GLAVNI GRAD PODGORICA

Uspostavljanje Kreativnog haba za razvoj ICT-a u okviru kompleksa Tamnice Jusovača, status nepokretno kulturno dobro

Tamnica Jusovača je građevina iz Otomanskog perioda, a podigao je Jusup Mučin Krnjić sredinom XIX vijeka. Služila je kao turska tamnica do oslobođenja Podgorice 1879.godine. U istu namjenu je korištena sve do 1945.godine. Kulturno dobro Jusovača nalazi se u urbanom dijelu gradskog naselja Drač. To je kompleks ograđen visokim zidom unutar koga se nalazi više objekata.

Predmetna lokacija nalazi se u Podgorici, na katastarskoj parceli br. 2131, u zahvatu PUP-a Podgorica i GUR-a Podgorica. Na predmetnoj katastarskoj parceli prema listu nepokretnosti je izgrađeno 6 objekata namjene poslovne zgrade u vanprivredi.

Lokacija Tamnice Jusovača prepoznata je kao potencijal za regeneraciju i revitalizaciju zanemarenog dijela grada, kroz afirmaciju različitih oblika kulturno-umjetničkih sadržaja i kreativnih industrija. U cilju privođenja objekta namjeni i njegovog funkcionisanja na održivoj osnovi projektnim zadatkom predviđeno je da se u okviru objekta 2 predvidi radni "co-share" prostor za autore koji djeluju u oblastima Kreativnih industrija za sektor dizajna i ICT-a uz formiranje rezidencijalnih kapaciteta. Cilj je bio obezbijediti prostor za rad za autore koji djeluju u sektoru dizajna (grafički, industrijski, arhitektura) i ICT-a (razvoj startup-ova, video igara i sl.), kao i autora koji su dio programa Kreativna Crna Gora. Pri izboru navedene funkcije nije žrtvovan spomenički integritet objekta i ambijenta. Na poziciji nekadašnjeg objekta 3 prepoznata je mogućnost organizacije multifunkcionalnog sadržaja koji će biti podrška postojećim zahtjevima u prostornom smislu.

Koncept pejzažnog uređenja integralno prati koncept uređenja terena i uslovljen je pozicijom objekata na parceli, kao i prirodnim uslovima lokacije. Organski formirane zelene površine dopunjuju zonu amfiteatra, zonu trga, zonu kreativnog centra, centralnog platoa i izložbenog paviljona tako što integralno povezuju sadržaje i daju vrijednost prostoru.

Objekat broj 2

Prizemlje objekta se sastoji iz dvije zone, u skladu sa postojećom podjelom objekta u odnosu na centralni, ulazni poluatrijum. U zoni prizemlja desno od ulaznog poluatrijuma smješten je prijemni pult sa recepcijom i mini lobby-em, uz koji se nalaze vertikalne komunikacije kroz objekat, stepenište i lift. Iz ove prostorije ulazi se u hodnik ili u unutrašnje dvorište objekta. Duž hodnika se nalazi restobar i rezidencijalni sadržaji, smješteni u zoni nekadašnjih tamničkih ćelija. Sa ciljem generisanja programa rezidencijalne razmjene među akterima navedenih interesnih sektora, uspostavljeni su rezidencijalni kapaciteti sa ostvarenih 29 ležajeva, sledećih tipologija:

Dvokrevetne sobe, "twin" karaktera – 4 sobe (8 ležajeva);

Dvokrevetne sobe, "double" karaktera – 3 sobe (6 ležajeva);

Jednokrevetna soba – 7 soba (7 ležajeva);

Višekrevetna soba "dorm" karaktera – 1 soba (6 ležajeva)

Dvokrevetni apartman – 1 soba (2 ležaja)

Na kraju hodnika smještene su zajedničke sanitarije, sa toaletima i tuš kabinama.

U zoni lijevo od ulaza nalazi se recepcija za kongresnu salu sa prodavnicom, sanitarni čvor i multifunkcionalna konferencijska sala sa cca 60 sjedećih mjesta. Multifunkcionalna sala pružiće korisnicima mogućnost organizacije sastanaka, tribina, mini konferencija i predavanja. U ovoj zoni smješten je i tehnički blok objekta i to prostorije za hidrotehničke instalacije, elektroinstalacije jake i slabe struje i prostorija za sprinkler instalacije sa rezervoarom.

Sprat objekta – kreativne laboratorije

Na spratu objekta je moguće stupiti vertikalnim komunikacijama iz zone recepcije ili stepeništem iz otvorenog poluatrijuma. Cjelokupna zona sprata predviđena je za kreativne laboratorije, sa izuzetkom zajedničkih sadržaja: sanitarija, ostave, rek prostorije, kafeterije i zone za zabavu. Predviđeno je ukupno 71 radno mjesto, sa proširenjem na galeriju u centralnoj zoni potkrovlja. Galerijski prostor se nalazi iznad dijela kancelarijskih prostora i sa njima predstavlja jedinstvenu prostornu cjelinu. U nivou sprata nalazi se 55 radnih mjesta, dok se u zoni galerije nalazi 16 radnih mjesta. Oformljeni su prostorni kapaciteti za dizajn, ICT i ostale djelatnosti i to po procentima:

Dizajn (grafički, industrijski, web, UX, arhitektura) - 25%;

ICT (razvoj video igara, mobilnih aplikacija i startup-ova) - 65%;

Ostalo (servisi u funkciji filmske produkcije) - 10%.

Objekat broj 3 - Multifunkcionalni paviljon

Koncept je jednostavnih, svedenih linija, svedenog dizajna. Objekat karakteriše linearnost forme, kako bi se na najbolji način uklapio u nasleđe na postojećoj lokaciji. Svedeni izgled i jednostavnost su lako uočljivi na fasadi. Postignuti su uz pomoć punih i zastakljenih površina. Objekat je projektovan tako da se ne naruši ambijentalna cjelina područja.

Objekat čini jedan veći izduženi višenamjenski prostor. Namijenjen je za konferencije, predavanja, sastanke, izložbe, u zavisnosti od potreba budućih korisnika. U nastavku etaže se nalaze pripadajući servisni prostori: soba za tehniku, sanitarni prostori, tehničke prostorije. Objektu se pristupa sa dva ulaza. Glavni, naglašeni ulaz, sa predprostorom kojem se pristupa preko stepeništa i rampe za lica sa posebnim potrebama. Drugi ulaz je za potrebe tehničkog održavanja objekta.

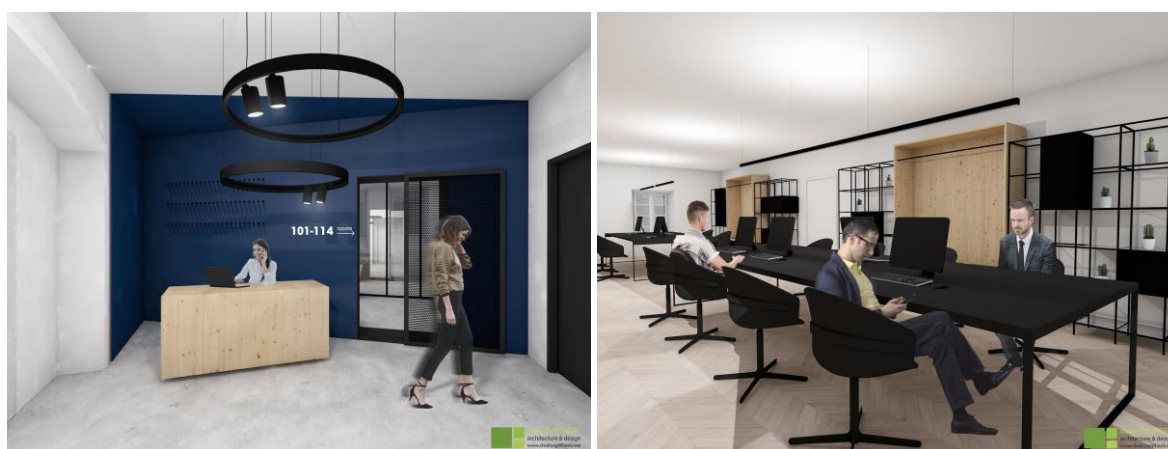
Aktivnosti: Izrada tehničke dokumentacije i izvođenje radova sanacije, prenamjene i rekonstrukcije nepokretnog kulturnog dobra „Tamnica Jusovača“ (objekti br. 2 i 3, ogradni zidovi i kula stražara), bruto površine 1.200m²

Vrijednost izvođenja radova: 1.950.000,00 €

Status: Završena i revidovana tehnička dokumentacija za izvođenje radova radova sanacije, prenamjene i rekonstrukcije objekata br. 2 i 3, ogradnih zidovi i kula stražara. Ministarstvo kulture obezbijedilo je sredstva u iznosu od **76.882,70 €**.

3D prikazi kompleksa

3D prikazi budućeg enterijera objekta

OPŠTINA HERCEG NOVI

Upostavljanje Kreativnog haba sa rezidencijama za umjetnike zemalja 17+1 u okviru kompleksa Tvrđava Španjola, status nepokretno kulturno dobro

Tvrđava Španjola podignuta je na uzvišenju Bajer iznad Herceg Novog, dominirajući ulazom u Bokokotorski zaliv. Nalazi se u sjeveroistočnom dijelu od Starog grada Herceg Novog, u blizini glavnog autoputa. Utvrđenje ima kvadratnu osnovu sa isturenim kružnim bastionima na uglovima. Glavni ulaz je dodatno obezbijeđen, a dograđivana je i južna strana, kako bi se prilagodila novim fortifikacionim zahtjevima. Svojestvo vojnog utvrđenja Španjola je imala sve do početka XX vijeka, a tokom Drugog svjetskog rata je služila kao zatvor. U sklopu tvrđave nalazi se 13 objekata.

U okviru Mehanizma 17+1, u cilju intenziviranja međunarodne saradnje u okviru politika koje se odnose na kreativne industrije, Ministarstvo kulture iniciralo je osnivanje 17+1 Kreativnog haba u Crnoj Gori. Ideja 17+1 kreativnog haba pokrenuta je sa potrebom za udruživanje snaga u cilju direktne podrške razmjeni kreativnog potencijala umjetnika i cirkulacijom proizvoda kreativnih industrija među zemljama u okviru Mehanizma 17+1. Kreativni hab 17+1 zamišljen je kao rezidencija orijentisana ka proizvodima, što znači da će rezident (umjetnik) iz zemalja u okviru Mehanizma 17+1 boraviti u njemu (u trajanju od jednog do tri mjeseca) u cilju kreiranja sopstvenog kreativnog djela u svim fazama proizvodnje, uključujući promociju i plasman proizvoda. Ovaj koncept je zasnovan na modelu "people to people" i to na praktičnom nivou.

U funkciji realizacije ove ideje, Ministarstvo kulture za obezbjeđenje prostora prepoznalo je kao adekvatno rješenje smještanje kreativnog haba 17+1 u nepokretnom kulturnom dobru na crnogorskoj obali. Dijeleći kreativni prostor i znanja sa ostalim rezidentima, umjetnik koji boravi u kreativnom habu će imati priliku da u potpunosti realizuje i testira ideju u ovom inovacionom sistemu, posebno dizajniranom da dovede do najboljih kreativnih rezultata. Ovaj prostor će biti odlična inspiracija za rad umjetnika iz zemalja Mehanizma 17+1.

Shodno prostornim kapacitetima kompleksa Tvrđave Španjola, planirano je više sadržajnih cjelina budućeg haba:

izložbena i prezentaciona cjelina, smještajna cjelina, cjelina za individualni ili grupni rad sa ateljeima, kombinovana cjelina – koja spaja individualni rad sa smještajem, uprava i kancelarije sa recepcijom i zajednička bašta – ljetnja pozornica.

Aktivnosti: Izrada tehničke dokumentacije i izvođenje radova na rekonstrukciji i prenamjeni kompleksa Tvrđave Španjola

Vrijednost izvođenja radova: cca 3.000.000,00 €, finansiranje se očekuje iz mehanizma 17+1

Status: U saradnji sa UNDP obezbijedena sredstva u iznosu od **20.500,00 €** i realizovan međunarodni javni konkurs za Idejno urbanističko-arhitektonsko rješenje prenamjene kompleksa tvrđave. Početak radova planiran nakon odobrenja od strane zemalja iz mehanizma saradnje Kine i CCE 17+1.

3D prikazi nagrađenih rješenja

OPŠTINA ŠAVNIK

Uspostavljanje Rezidencijalnog centra za književnike u Kući Pekića

Kuća Pekića nalazi se na katastarskoj parceli 145/1 KO Šavnik, Opština Šavnik. Locirana je ispod magistralnog puta Nikšić-Šavnik, u neposrednoj blizini zgrade Opštine Šavnik. Objekat je spratnosti P+Pk, dimenzija 11,49x8,64m, visine cca 6,50 (prizemlje sa dekorativnom soklom i potkrovlje sa krovnim prozorima - videnicama i belvederom).

Imajući u vidu da je Kuća Pekića u potpunosti rekonstruisana, izvođenjem radova u dvije faze, koji su okončani u 2017. godini, za stavljanje objekta u funkciju neophodno je opremiti raspoložive prostore adekvatnim mobilijarom koji je u funkciji buduće namjene objekta. Time se stvaraju uslovi za njegovo privođenje namjeni, a potom i upravljanje na održivoj osnovi.

Ideja ovog projekta je kreirati prostor koji će biti centar okupljanja prvenstveno književnika, a potom i drugih umjetnika. U prizemlju objekta predviđen je multifunkcionalni prostor koji pruža brojne mogućnosti u dijelu i organizacije kulturnih i drugih događaja. Potkrovlje objekta, koje je rezidencijalnog karaktera, namijenjeno je za boravak i stvaranje književnika, nudeći prijatan i topao ambijent.

Aktivnosti: Izrada tehničke dokumentacije i izvođenje radova na uređenju enterijera Kuće Pekića, bruto površine 150m²

Vrijednost izvođenja radova: cca 40.000,00 €

Status: Izrađena tehnička dokumentacija i okončano izvođenje radova na uređenju enterijera. Sredstva obezbijedena od strane Ministarstva kulture u iznosu od **47.018,00 €**. Ministarstvo kulture obezbijedilo je i sredstva u iznosu od 150.000,00 € za izvođenje radova na rekonstrukciji Kuće Pekića i uređenju terena, koji su prethodili izvođenju radova na uređenju enterijera.

3D prikazi budućeg enterijera objekta

OPŠTINA PLUŽINE

Uspostavljanje rezidencijalnog centra za istraživanje u oblasti istorije i zaštićenih UNESCO područja u Kuli Lazara Sočice, status nepokretno kulturno dobro

Kula Lazara Sočice se nalazi u mjestu Goransko, u Opštini Plužine. Sagrađena je na blagom uzvišenju sa kojeg se pruža jedinstvena vizura na cijelu visoravan Goransko i okolne vrhove Pive. Kompleks (dim. 37,90 x 35,30 m) na Goranskoj sastoji se od glavnog objekta kule Lazara Sočice, pomoćnog objekta konaka i velikog dvorišta sa kamenom ogradom kapijama.

Projektom adaptacije obuhvaćen je kompleks u cjelosti. Kuli Lazara Sočice biće dodijeljena namjena muzeološkog karaktera - gdje će se tematski izlagati arheologija i etnologija Pivskog kraja, prostorija namijenjena Lazaru i Ristu Sočici kao i istorijat Pive IXX i XX vijeka. Paviljonski objekat uz kulu biće takođe muzeološkog karaktera – gdje će se prezentovati prirodna bogatstva regiona Pive, sa fokusom na njegov bio- i geo-diverzitet, dok će pomoćni objekat sa dodatnim sadržajima biti u funkciji administracije, istraživanja i smještaja.

Kula Lazara Sočice obuhvata dio katastarske parcele broj 1140 KO Goransko. Površina koju zahvata zona nepokretnog kulturnog dobra iznosi 1.254,27m².

Aktivnosti: Izrada tehničke dokumentacije i izvođenje radova na adaptaciji i uređenju enterijera Kule Lazara Sočice, bruto površina objekata 873 m²

Vrijednost izvođenja radova: 285.000,00 €

Status: Izrađena tehnička dokumentacija za izvođenje radova na adaptaciji i uređenju enterijera objekata u okviru kompleksa. Obezbijedena sredstva u iznosu od **14.900,00 €**.

3D prikazi budućeg enterijera objekata

4. VALORIZACIJA KULTURNE BAŠTINE

Crna Gora baštini izuzetno veliki broj kulturnih dobara. Zaštita kulturnih dobara je od javnog interesa, što je definisano članom 3 Zakona o zaštiti kulturnih dobara ("Službeni list Crne Gore", br. 049/10 od 13.08.2010, 040/11 od 08.08.2011, 044/17 od 06.07.2017, 018/19 od 22.03.2019). Ciljevi zaštite kulturnih dobara definisani Zakonom odnose se na očuvanje i unapređivanje kulturnih dobara i njihovo prenošenje budućim generacijama u autentičnom obliku, obezbjeđivanje uslova za opstanak kulturnih dobara i za očuvanje njihovog integriteta, kao i obezbjeđivanje održivog korišćenja kulturnih dobara, shodno njihovim tradicionalnim ili novim odgovarajućim namjenama.

Imajući u vidu brojnost nepokretnih kulturnih dobara, kao i činjenicu da je potrebno obezbijediti njihovu zaštitu i održavanje, Ministarstvo kulture, u skladu sa zakonskom regulativom i mogućnostima, shodno utvrđenim prioritetima, preduzima brojne aktivnosti. U okviru raspoloživih finansijskih sredstava, uz preduzimanje aktivnosti ne obezbjeđenju eksternih izvora finansiranja, Ministarstvo kulture sprovodi aktivnosti na izradi tehničke dokumentacije i izvođenju radova na unapređenju stanja kulturnih dobara.

OPŠTINA BAR

Uspostavljanje Arheološkog muzeja u Arhiepiskopskoj palati, Stari grad Bar, status nepokretno kulturno dobro

Objekat br 194 danas poznatiji kao Arhiepiskopska palata je jedan od najznačajnijih objekata u Sarom gradu Baru. Izgrađen je u zapadnom uglu njegovog kasnijeg severozapadnog podgrađa, okrenut svojom glavnom fasadom prema gradskim bedemima i ka moru.

Arhiepiskopska palata u Starom gradu Baru je velika podužna građevina, koja je tokom svog postojanja pretrpjela veliki broj prepravki i prežidivanja. Monumentalno pročelje sa velikim, 4.30 metara visokim portalom i tri gotičke monofore iznad bile su jedno od najupečatljivijih obilježja ovog zdanja koje kroz izvanredno proporcionisanje i graditeljsku usklađenost pokazuje graditeljsko umijeće zetske arhitekture 14. vijeka. Nakon 1571. godine objekat je pripao nekoj od egovskih familija koje su crkveno zdanje preuredili u ogromnu palatu za stanovanje. Tada je po svemu sudeći zgrada dobila drugi etaž sa drvenom konstrukcijom od santrača postavljenim na kamene konzole, dok je objekat pregrađen podužnim kamenim zidom sa ulazima u prizemlju i na spratu. Na taj način su dobijene četiri velike prostorije, ukupne površine od 310 m². Osim sa zapadne strane komunikacija je ostvarena preko naknadno perforiranih portala sa sjeverne strane.

Tokom planiranja prostora za smještaj arheološkog muzeja javila se potreba za većim objektom čije dispozicije prostora pružaju kvalitetnu osnovu za stalnu izložbenu postavku. Takve mogućnosti su imale dvije građevine, tzv. „Kneževa palata“ (objekat 136) i tzv. „Arhiepiskopski dvor“ (objekat 194). Odlučeno je da su prostorije građevine 194, za koju je Đ. Bošković smatrao da je crkva iz 14. vijeka pretvorena u palatu za potrebe arhiepiskopa grada, najbolje mjesto za ostvarivanje ove ideje. Ovakva dispozicija prostora omogućava idelanu komunikaciju posjetilaca kroz sve izložbene prostorije, kao i kvalitetnu vizuelnu interakciju sa izloženim predmetima, raspoređenim po arheološkim epohama.

Aktivnosti: Izrada tehničke dokumentacije i izvođenje radova na adaptaciji i sanaciji enterijera Arhiepiskopske palate u cilju organizovanja Arheološkog muzeja, bruto površina objekta cca 350m²

Vrijednost izvođenja radova: cca 200.000,00€

Status: Od strane Ministarstva kulture obezbijedena su sredstva u iznosu od **9.989,50 €** za sprovođenje istraživanja i izradu Konzervatorskog projekta sanacije i adaptacije enterijera. Početak radova planiran je u julu mjesecu tekuće godine. Sredstva za izvođenje radova obezbijedena Kapitalnim budžetom Crne Gore. Ministarstvo kulture preduzima aktivnosti na obezbjeđenju sredstava za opremanje objekta.

3D prikazi budućeg enterijera objekta

OPŠTINA BIJELO POLJE

Rekonstrukcija zgrade Muzeja, status kao i nepokretno kulturno dobro

Zavičajni muzej najstarija je zvanično uspostavljena ustanova kulture u Bijelom Polju. Osnovan 31.01.1957. godine, sa ciljem da prikaže razvoj kulture, istorije i umjetnost Bijelog Polja, Zavičajni muzej sprovodi živu aktivnost na prikupljanju muzealija i valorizaciji veoma bogatog kulturno-istorijskog nasljedja bjelopoljskog kraja.

Predmetna lokacija je na UP 85 (zona 2), koje čine kat.par.br. 1660, KO Bijelo Polje, Opština Bijelo Polje. Predmetna lokacija je postojeći muzej u Bjelom Polju i nalazi se u centralnom dijelu grada. Postojeće stanje parcele predstavlja zgrada muzeja, koja je u vrlo lošem stanju,

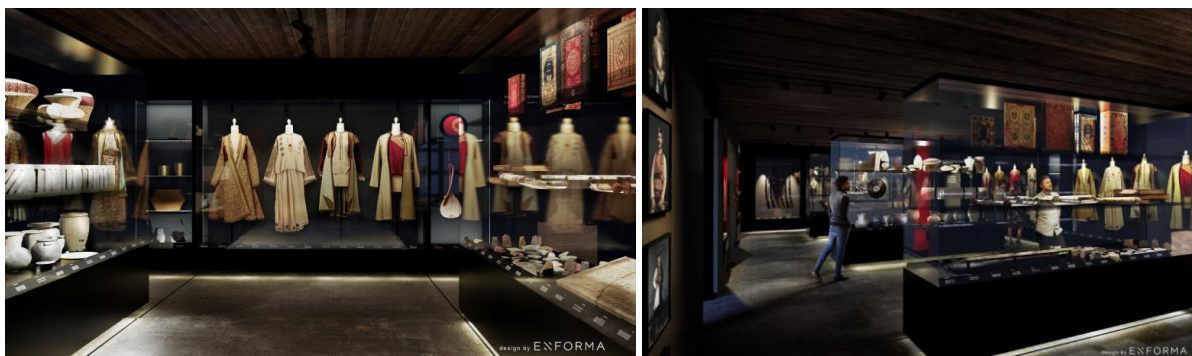
Rekonstrukcija postojećeg muzeja je planirana na način da se što bolje iskoristi postojeći prostor koji posjeduje veoma bogatu zbirku eksponata. U skladu sa tim potpuno je oslobođeno prizemlje muzeja, na način da je uklonjeno postojeće centralno stepenište i dvije kancelarije. Ulaz u muzej je zadržan kroz postojeći hol. U holu je smještena biletarnica sa suvenirnicom i prostorom za portira i ostavom. Iz hola se pristupa centralnom izložbenom prostoru za koji su planirane montažne police i vitrine (na šinama), koje se mogu vrlo brzo izmjestiti i čitav prostor koristiti kao višefunkcionalan i višenamjenski – za pjesničke večeri, predavanja, likovne kolonije, razne skupove, a istovremeno je čist galerijski prostor u kome je planirano izlaganje: arheološke, istorijske, numizmatičke zbirke, kao i tradicionalni i savremeni koncept.

Na spratu muzeja planiran je izložbeni prostor, 3 kancelarije za zaposlene, kao i kancelarija direktora muzeja sa zasebnom terasom. Postavka će biti koncipirana tako što je planirana prezentacija tradicionalne sobe (krupni izložbeni predmeti) – etnografsko odjeljenje. Takođe će biti izložena pisana dokumenta - Legat Rista Ratkovića. Tavanski prostor je predviđen za ostavu muzeja.

Aktivnosti: Izrada tehničke dokumentacije i izvođenje radova na rekonstrukciji i opremanju zgrade Muzeja u cilju unapređenja uslova za obavljanje muzejske djelatnosti, bruto površina objekta 348m²

Vrijednost izvođenja radova: 360.000,00 €

Status: Izrađena i revidovana tehnička dokumentacija. Radovi na rekonstrukciji objekta su u toku. Sredstva u iznosu od **14.520,00 € + 219.000,00 €** obezbijeđena su od strane Ministarstva kulture, Opštine Bijelo Polje i UNDP. Završetak radova planiran je krajem oktobra mjeseca tekuće godine. Ministarstvo kulture preduzima aktivnosti na obezbjeđenju nedostajućih sredstava za opremanje objekta.

3D prikazi budućeg enterijera objekata

OPŠTINA NIKŠIĆ

Valorizacija Gradskih bedema – ostataka Onogošta, izvođenje radova na rekonstrukciji kompleksa, I i II faza, status nepokretno kulturno dobro

Očuvani ostaci Onogošta nalaze se na kamenitoj glavici koja se izdiže iznad polja (20-35 metara, dužine 214 m. U svom središnjem dijelu fortifikacija je široka oko 30 metara. Lokalitet, koji se još uvijek istražuje, mijenjao je imena, tako da se prepoznaje kao: Anderba, Sanderva, Anagastum (izvedeno je od imena gotskog vojskovođe Anagasta) i Onogošt.

Nikšićka tvrđava „Onogošt“, u javnosti poznatija kao Bedem, predstavlja jedan od simbola grada i vrijedan dio kulturne i istorijske baštine Nikšića i Crne Gore i kao takva mora biti iskorišćen kulturni potencijal. Sagledavajući načine i ideje putem koje su ovakve vrste lokaliteta dobile novi život, nameće se obaveza obnavljanja, konzervacije, rekonstrukcije i privođenja namjeni gradske tvrđave u Nikšiću stvaranjem atraktivne destinacije „unutar“ i „van“ zidina, koju bi dijelili kako stanovnici lokalne zajednice tako i turisti. Potrebno je obnoviti osnovne kvalitete, formirati mjesto sa „visokom vidljivošću“, mjesto za zaustavljanje, razmišljanje, odmor, kroz uvođenje sljedećih funkcija:

- Lansiranje cjelogodišnjeg kulturno – turističkog ambijenta;
- Formiranje vidikovaca, rekreativnih platformi, kulturno-edukativnih centara prilagodljivih raznim komercijalno – umjetničkim sadržajima;
- Formiranje pješačkih zona sa „mirmim“ lokacijama sa klupama.

S obzirom na obim planiranih intervencija, realizacija projekta je planirana u tri faze radova:

Faza 1 – sjeverna zona bedema / površina u okviru zidina cca. 2.400m²

Ova zona bedema je trpjela najveće intervencije u prethodnim konzervatorskim radovima i kao takva se u najvećem dijelu zadržava uz sprovođenje neophodnih sanacionih mjera. U ovoj fazi radova planirane su intervencije vezane za infrastrukturno opremanje čitavog neposrednog okruženja bedema (sve tri faze). Intervencije se prvenstveno odnose na rješavanje mirujućeg saobraćaja (parking sa istočne strane bedema), kao i rješavanje osvijetljenja obodnih zidina sa zadnje strane. Objekti unutar zidina, obuhvaćeni predmetnom fazom, su:

1. Mala scena / P=cca. 210m²;
2. Velika scena / P=cca. 800m² uključujući novoprojektovani objekat iza scene površine cca. 170m²;
3. „Kuća“ / P=cca. 96m²;
4. Osmougaona kula / P=cca. 30m² i
5. Kula stražara / P=cca. 16m².

Planiranim radovima u okviru faze I, privođenjem namjeni postojećih objekata, ostvareni su sljedeći sadržaji:

1. Info point-om sa prilaznim stepeništima
2. Restauracija kule stražare - suvenirnice
3. Izrada čeličnog mosta na mjestu betonskog i valorizovanje male scene
4. Restauracija kuće – sa prenamjenom u nacionalni restoran
5. Adaptacija magacina u restoransku kuhinju
6. Restauracija oktougaone kule sa prenamjenom u izložbeni prostor oružja
7. Adaptacija i rekonstrukcija betonskog objekta na sceni u administrativni objekat
8. Rekonstrukcija Velike scene u funkciji održavanja raznih kulturnih događaja

Faza 2 – centralna zona bedema / površina u okviru zidina cca. 1.700m²

U okviru centralne zone / „trećine“ bedema se nalazi pet dominantnih objekata u prilično devastiranom stanju, ali sa relativno dokumentovanim izvornim arhitektonskim oblikom, što implicira jasnu sliku mogućih intervencija na njima. Predmetna zona je takođe dijelom bila predmet arheoloških istraživanja u prethodnom periodu. Unutar zidina se nalaze ostaci dominantnih objekata, koji su predmet II faze:

1. Dizdareva kuća / P=cca. 135m² sa cistijernom za vodu;
2. Kuća za stražu / P=cca. 59m²;
3. Kula topčana 1 / P=cca. 38m²;
4. Kula topčana 2 / P=cca. 40m² i
5. Zasvođeni podrum (magacin municije) / P=cca. 40m².

Faza 3 – južna zona bedema / površina u okviru zidina cca. 700m²

Treća faza obuhvata krajnji južni dio bedema sa arheološkim ostacima i ostacima dva dominantna objekta – kule „Petkovača“ za koju nema valjanih tragova prvobitnog stanja i kule „Nebojša“ koja se u svom izvornom obliku nalazi na određenom broju pisanih tragova – grafika i crteža iz tog doba. S obzirom na relativnu prostornu rasterećenost kompletne zone, nameće se njena „mirujuća“ funkcija. Istočne zidine su takođe dijelom bile predmet restauracije tokom 1999. – 2001. god. Kula Petkovača je planirana privođenju namjeni za kreativnu manufakturu i domaću radinost. Kula Nebojša sa kapacitetom od 3 sprata ostvarila bi uslove i otvorila vrata za istorijski muzej, gdje bi posjetioци imali priliku da se upoznaju sa bogatim istorijatom područja, dok je poslednji nivo planiran kao virtuelni muzej. Dominantni objekti južne zone su:

1. Kula „Petkovača“ / P=cca. 40m² i
2. Kula „Nebojša“ / P=cca. 180m²

Aktivnosti: Izrada tehničke dokumentacije i izvođenje radova na rekonstrukciji Gradskih bedema – ostataka Onogošta u cilju revitalizacije kompleksa i privođenja novoj namjeni

Vrijednost izvođenja radova I i II faze: 2.000.000,00 € za realizaciju I faze rekonstrukcije kompleksa

Status: Izrađena i revidovana tehnička dokumentacija za realizaciju prve faze rekonstrukcije kompleksa. U toku izrada tehničke dokumentacije za II i III fazu. Ministarstvo kulture za navedene aktivnosti obezbijedilo sredstva u iznosu od **37.438,00 €**.

3D prikazi kompleksa

OPŠTINA DANILOVGRAD

Sanacija Zavičajnog muzeja

Adaptacija enterijera i sanacija fasade Zavičajnog muzeja u Danilovgradu predstavlja nastavak implementacije Sporazuma o saradnji potpisanog u martu 2018. godine, između Ministarstva kulture i Opštine Danilovgrad. Projekat je usmjeren na unapređenje stanja u kojem se objekat Zavičajnog muzeja nalazi. U ovoj, nekadašnjoj rezidenciji knjaza Nikole Petrovića, smještena je bogata arheološka zbirka, kao i brojne druge zbirke koje svjedoče o naslijeđu, istoriji i kulturi Danilovgrada.

Ministarstvo kulture je za realizaciju ovog projekta opredijelilo **130.000,00 €**.

GLAVNI GRAD PODGORICA I OPŠTINA NIKŠIĆ

Sanacija Spomenika poginulim Lješnjanima u borbama za slobodu i Spomen-kompleksa na Grahovu

Spomenik poginulim Lješnjanima u borbama za slobodu (Barutana, Glavni grad Podgorica), nalazi se u blizini magistralnog puta Podgorica – Cetinje. Spomenik, koji je podignut 1980. godine, ima status spomen - obilježja i upisan je u Registar spomen obilježja Glavnog grada Podgorice, kao spomen - kompleks. Autorka kompleksa je Svetlana Kana Radević, a predmetno spomen - obilježje predstavlja izuzetno umjetničko i arhitektonsko djelo, koje je podignuto kao izraz kolektivne memorije na pale borbe za slobodu. Spomen – kompleks je trenutno u lošem stanju, prvenstveno zbog izloženosti atmosferskim uticajima i promjenama, i to u svim segmentima, te je neophodna sanacija radi zaštite od dalje degradacije. Sprovođenje odgovarajućih konzervatorskih mjera zaustaviće proces propadanja, i uz redovno održavanje, kao krajnji rezultat, biće unaprijeđena prezentacija značenja spomen - obilježja kao izraza očuvanja memorije na poginule borbe za slobodu Crne Gore, za buduće generacije.

Spomen - kompleks na Grahovu nalazi se na polju ispod vrha Umca, 45 km od Nikšića. Predmetno spomen - obilježje upisano je u Registar Opštine Nikšić i predstavlja jedinstven arhitektonski i ambijentalni izraz očuvanja memorije na poginule borbe za slobodu iz Drugog svjetskog rata. Sastoji se od tri prostrana platoa, od kojih se na prvom nalaze četiri spomen – biste, kao i prilazne staze koje stepenicama vode do drugog platoa, koji predstavlja širi prostorni koncept, i čiji sadržaj čine 272 kubusa na kojima su uklesana imena palih boraca u Narodnooslobodilačkoj borbi iz toga kraja. Centralni objekat unutar spomen – parka je skulptorska kompozicija čiji je autor istaknuti vajar Miodrag Živković, a koja predstavlja kolonu u pokretu, na čelu koje je figura narodnog heroja Save Kovačevića, koja dominira u prostoru i u umjetničkom izrazu pojačava značaj stradanja partizana. Ovo spomen – obilježje je takođe u lošem stanju, zbog izloženosti atmosferskim uticajima i klimatskih promjena podneblja u kojem se nalazi, što je dovelo do pojave sloja autohtonog rastinja (mahovine i lišajeva), koje je prekrilo uklesana slova. Takođe, prisutno je i oštećenje mermernih ploča.

Ministarstvo kulture za realizaciju sanacionih radova na predmetnim spomen-obilježjima obezbijedilo je, u saradnji sa partnerima, sredstva u iznosu od **200.000,00 €**.

OPŠTINA HERCEG NOVI

Izvođenje radova adaptacije nivoa -4.80 tvrđave Forte Mare, status nepokretno kulturno dobro

Tvrđava Forte Mare, podignuta je na strmoj, kamenoj hridini nad samim morem. Predstavlja začetak srednjovjekovnog grada koji je zasnovao bosanski kralj Tvrtko 1382. godine i oko koga se kasnije, za

vrijeme vladavine hercega Stefana Vukčića Kosače, formiralo veće naselje. Tvrdava je vremenom mijenjala svoj izgled, a iz najstarijeg bosanskog perioda danas je ostao sačuvan jedan dio zida na jugoistočnom uglu tvrđave i uzano, visoko stepenište sa ulazom pri dnu istočnog bedema. Tvrdava je ozbiljnu rekonstrukciju pretrpjela u vrijeme turske dominacije (poslije 1542.) kada je, najvjerovatnije, dobila današnje gabarite i visinu zidova. Osvajanjem Herceg Novog, Mlečani su u XVIII vijeku obnovili kulu i nazvali je Forte mare (Morska tvrđava ili tvrđava od mora), a taj naziv se zadržao do danas. Krajnji izgled tvrđave uglavnom su dali Austrijanci, koji su 1883. godine izveli niz nadgradnji, posebno u njenim gornjim djelovima, adaptiran je dio prostora za postavljanje topova i prepravljen sjeverni ulaz. Na zapadnom dijelu zida, iznad malih stepenica ugrađen je grb Tvrtka I Kotromanića.

Projekat podrazumijeva adaptaciju nivoa -4.80 tvrđave, a u cilju stvaranja uslova za upis tvrđave na UNESCO listu svjetske baštine. Radovi su u završnoj fazi. Ministarstvo kulture u saradnji sa UNDP obezbijedilo je sredstva u iznosu od **78.747,15 €** za izvođenje radova adaptacije i vršenje konzervatorskog i stručnog nadzora nad izvođenjem predmetnih radova.

OPŠTINA ROŽAJE

Rekonstrukcija Ganića kule, status nepokretno kulturno dobro

Ganića kula Rješenjem broj 08-117/2 od 20.02.1987. godine ima status kulturno dobro. Kula je izgrađena na sjeveroistoku Rožaja, u podnožju Ganića krša, sa lijeve strane rijeke Ibra. Sagrađena je 1797. godine i kao najstarija kuća u Rožajama, predstavlja karakterističan primjer objekata iz turskog perioda. Građena je od kamena i drveta, a sadržala je podrum, prizemlje i sprat. Zidovi su rađeni od pritesanog i neobrađenog kamena, a kao vezivno sredstvo, služila je glina. Kula je konstruktivno nestabilna i nalazi se u veoma lošem stanju očuvanosti, a izgradnjom individualnih stambenih objekata u neposrednoj blizini, u potpunosti je devastiran prostor nekadašnjeg dvorišta. Projektom je predviđena rekonstrukcija nepokretnog kulturnog dobra u cilju preduzimanja mjera zaštite i unapređenja stanja.

Radovi su u završnoj fazi. Predmetni projekat Ministarstvo kulture realizuje u saradnji sa UNDP i za izvođenje radova rekonstrukcije i stručni nadzor nad izvođenjem istih obezbijedeno je **180.147,49 €**.

6. UNAPREĐENJE USLOVA ZA OBAVLJANJE OSTALIH DJELATNOSTI U OBLASTI KULTURE

Imajući u vidu da je Nacionalnim programom razvoja kinematografije 2018 – 2023. prepoznata potreba tehničko-tehnološke modernizacije, odnosno digitalizacije bioskopa, koja predstavlja jedan od glavnih preduslova za razvoj prikazivačke djelatnosti, Ministarstvo kulture, u saradnji sa partnerima, realizuje pet projekata kojima su obuhvaćena sva tri regiona: sjeverni, centralni i primorski.

OPŠTINA CETINJE

Adaptacija dijela prizemlja zgrade Organizacije Crvenog krsta Prijestonice Cetinje

Shodno prostornoj organizaciji prizemlja objekta Organizacije Crvenog krsta Prijestonice Cetinje, kao i potrebama korisnika, cilj projekta odnosi se na adaptaciju dijela objekta i uređenje enterijera za privođenje novoj namjeni – multimedijalna, bioskopska sala sa ulaznim holom i pratećim-servisnim prostorijama. Za realizaciju ovog projekta, tj. nabaku opreme, Ministarstvo kulture obezbijedilo je sredstva u iznosu od 80.000,00 €.

OPŠTINA KOTOR

Modernizacija kina „Boka“

Ugovor o sufinansiranju projekta digitalizacije bioskopa u Kotoru zaključen je između Ministarstva kulture, Opštine Kotor i JU Filmski centar Crne Gore, koji podrazumijeva digitalizaciju bioskopske sale i opremanje savremenom tehnikom, u cilju revitalizacije redovne prikazivačke djelatnosti, u skladu sa razvojnim prioritetima utvrđenim Nacionalnim programom razvoja kinematografije 2018-2023. i Programom razvoja kulture 2016-2020. Ministarstvo kulture obezbijedilo je sredstva u iznosu od **80.000,00 €** za realizaciju ovog projekta.

OPŠTINA MOJKOVAC

Digitalizacija bioskopa u sklopu Centra za kulturu „Nenad Rakočević“

Projekat tehničke modernizacije bioskopske sale obuhvatio je i instaliranje 3D opreme, a Ministarstvo kulture realizovalo ga je u saradnji sa Programom Ujedinjenih nacija za razvoj u Crnoj Gori (UNDP) i Opštinom Mojkovac. Ministarstvo kulture u saradnji sa UNDP za realizaciju ovog projekta opredijelilo je **70.000,00 €**.

OPŠTINA ULCINJ

Opremanje bioskopa Doma kulture

Ministarstvo kulture ovaj projekat realizuje u saradnji sa UNDP. Za realizaciju ovog projekta Ministarstvo kulture opredijelilo je **80.000,00 €**. Projekat podrazumijeva opremanje bioskopa Doma kulture u cilju digitalizacije i modernizacije.

OPŠTINA ULCINJ

Rekonstrukcija nekadašnje kino sale u cilju uspostavljanja polivalentnog prostora (bioskop i multimedijalni sadržaji)

Analizom stanja u prostoru užeg gradskog jezgra od strane službe Glavnog gradskog arhitekta Opštine Ulcinj i prepoznavanjem objekta nekadašnje kino sale od strane Ministarstva kulture, ukazala se potreba za njegovim oživljavanjem kroz uspostavljanje polivalentnog prostora. Ovaj javni objekat će služiti prvenstveno za bioskop, a takođe će biti namijenjen i za ostale značajne funkcije za grad (predstave, promocije, prezentacije, izložbe i sl.).

Lokacija postojeće kino sale se nalazi na katastarskoj parceli br 3072 KO Ulcinj, odnosno na dio UP125. UP125 formiraju djelovi katastarskih parcela broj 3025, 3034/1 i katastarska parcela broj 3072 KO Ulcinj.

Funkcionalna organizacija prostora definisana je tehničkom dokumentacijom.

SUTEREN: sanitarni čvor, tehničke prostorije, ostava, horizontalne i vertikalne komunikacije

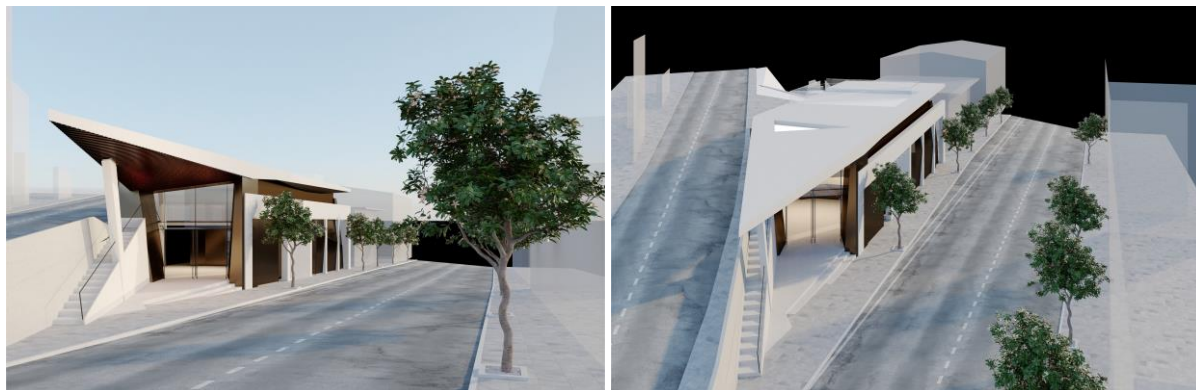
PRIZEMLJE: vjetrobran, hol, biletarnica, garderoba, snack bar, kino sala, horizontalne i vertikalne komunikacije

POTKROVLJE: soba za projekcije, galerija, horizontalne i vertikalne komunikacije

Aktivnosti: Izrada tehničke dokumentacije i izvođenje radova na rekonstrukciji nekadašnje kino sale u cilju uspostavljanja polivalentnog prostora, bruto površina objekta 547m²

Vrijednost izvođenja radova: 1.300.000,00 €

Status: Izrađena tehnička dokumentacija. U toku revizija iste. Sredstva obezbijeđena od strane Ministarstva kulture u iznosu od **7.502,00 €** za izradu Idejnog rješenja. Sredstva za izradu Glavnog projektarekonstrukcije nekadašnje kino sale, Ministarstvo kulture obezbijediće u saradnji sa Opštinom Ulcinj.

3D prikazi objekta

REKAPITULACIJA ULAGANJA MINISTARSTVA KULTURE		
1.	Istraživanja, izrada i revizija tehničke dokumentacije	278.939,17
2.	Izvođenje radova, opremanje i stručni nadzor	2.986.014,16
UKUPNO:		3.264.953,33

7. DALJE AKTIVNOSTI NA REALIZACIJI KAPITALNIH INVESTICIJA U OBLASTI KULTURE

Imajući u vidu dosadašnje napore Ministarstva kulture u pogledu obezbjeđenja sredstava i realizacije aktivnosti po pitanju kapitalnih investicija u kulturi, kao i realne potrebe u pogledu ljudskih i finansijskih resursa, koji su osnovni preduslov za uspješnu realizaciju projekata, tj. ostvarenje ciljeva Programa razvoja kulture, Ministarstvo kulture razmotrilo je mogućnosti za uspostavljanje adekvatnog modela finansiranja i realizacije, gdje su dosadašnje iskustvo i praksa, uključujući i ciljeve Programa razvoja kulture, ukazali na potrebu jačanja saradnje između Vlade Crne Gore i jedinica lokalne samouprave.

Sagledavajući do sada obezbijeđena sredstva i sprovedene aktivnosti, a imajući u dalje zahtjeve u pogledu finansijskih sredstava, kao i potencijalne modele za dalju realizaciju, Ministarstvo kulture, među prioritetima, prepoznalo je sljedeće kapitalne infrastrukturne projekte:

1. *Uspostavljanje Kreativnog haba za razvoj ICT-a u okviru kompleksa Tamnice Jusovača, status nepokretno kulturno dobro - GLAVNI GRAD PODGORICA*
2. *Uspostavljanje rezidencijalnog centra za istraživanja u oblasti istorije i zaštićenih UNESCO područja u Kuli Lazara Sočice, status nepokretno kulturno dobro - OPŠTINA PLUŽINE*

3. *Valorizacija Gradskih bedema – ostataka Onogošta, izvođenje radova na rekonstrukciji kompleksa I i II faza, status nepokretno kulturno dobro* - **OPŠTINA NIKŠIĆ**
4. *Rekonstrukcija nekadašnje kino sale u cilju uspostavljanja polivalentnog prostora (bioskop i multimedijalni sadržaji)* - **OPŠTINA ULCINJ**

Ukupna nedostajuća sredstva za realizaciju ovih projekata iznose **5.535.000,00 €**, uslijed čega je Ministarstvo kulture razmotrilo mogućnosti za uspostavljanje adekvatnog modela finansiranja i realizacije, gdje su dosadašnje iskustvo i praksa, uključujući i ciljeve Programa razvoja kulture, ukazali na potrebu jačanja saradnje između Vlade Crne Gore i jedinica lokalne samouprave.

Naime, Kapitalnim budžetom za 2020. godinu, u okviru pozicije 805 – Izgradnja, rekonstrukcija i adaptacija objekata kulture, planirani su i sljedeći projekti:

2.	805-Izgradnja rekonstrukcija i adaptacija objekata kulture	
2.3.	Izvođenje radova, nabavka opreme i unapređenje objekata u funkciji razvoja kulture	Višegodišnji projekat. Period realizacije 2019-2021 godina. Ukupna vrijednost investicije iznosi 2.000.000,00 €.
2.5.	Rekonstrukcija objekata za potrebe uspostavljanja "Creative Hubs"	Višegodišnji projekat. Period realizacije 2019-2021 godina. Ukupna vrijednost investicije iznosi 1.500.000,00 €.
2.9.	Rekonstrukcija kulturnog dobra Gradski bedemi - ostaci Onogošta u Nikšiću	Višegodišnji projekat. Period realizacije 2020-2022. Ukupna vrijednost investicije iznosi 2.000.000,00 €.

Imajući u vidu procijenjene vrijednosti četiri naznačena projekta, kao i činjenicu da su isti planirani Kapitalnim budžetom, u okviru prezentovanih pozicija, predloženi model, a u skladu sa Kapitalnim budžetom, podrazumijeva višegodišnje finansiranje od strane Vlade Crne Gore – Kapitalni budžet Crne Gore, pozicija 805 – Izgradnja, rekonstrukcija i adaptacija objekata kulture, u iznosu od **4.297.750,00 €**, dok će jedinice lokalne samouprave obezbijediti sredstva u iznosu od **1.237.250,00 €**, odnosno 35% procijenjene vrijednosti, izuzev projekta Valorizacije gradskih bedema – ostataka Onogošta u Nikšiću, izvođenje radova na rekonstrukciji kompleksa, I i II faza, za koji predloženi model podrazumijeva finansiranje u cjelosti iz sredstava Kapitalnog budžeta Crne Gore.

1. *Uspostavljanje Kreativnog haba za razvoj ICT-a u okviru kompleksa Tamnice Jusovača, status nepokretno kulturno dobro* - **GLAVNI GRAD PODGORICA**

Prijedlog modela realizacije zasniva se na procentualnom učešću Vlade Crne Gore (Kapitalni budžet – višegodišnje finansiranje) i Glavnog grada Podgorica u daljoj realizaciji projekta, na sljedeći način:

Vlada Crne Gore (Kapitalni budžet: 805 – Izgradnja, rekonstrukcija i adaptacija objekata kulture):
65% procijenjene vrijednosti radova / 1.267.500,00 €

Glavni grad Podgorica: 35% procijenjene vrijednosti radova / 682.500,00 €

Ukupna vrijednost radova: 1.950.000,00 €

Realizator aktivnosti: Glavni grad Podgorica

2. Uspostavljanje rezidencijalnog centra za istraživa nje u oblasti istorije i zaštićenih UNESCO područja u Kuli Lazara Sočice, status nepokretno kulturno dobro - OPŠTINA PLUŽINE

Prijedlog modela realizacije zasniva se na procentualnom učešću Vlade Crne Gore (Kapitalni budžet) i Opštine Plužine u daljoj realizaciji projekta, na sljedeći način:

Vlada Crne Gore (Kapitalni budžet: 805 – Izgradnja, rekonstrukcija i adaptacija objekata kulture):
65% procijenjene vrijednosti radova / 185.250,00 €

Glavni grad Podgorica: 35% procijenjene vrijednosti radova / 99.750,00 €

Ukupna vrijednost radova: 285.000,00 €

Realizator aktivnosti: Opština Plužine

3. Valorizacija Gradskih bedema – ostataka Onogošta, izvođenje radova na rekonstrukciji kompleksa, I i II faza, status nepokretno kulturno dobro - OPŠTINA NIKŠIĆ

Prijedlog modela realizacije zasniva se na finansiranju realizacije I i II faze u cjelosti od strane Vlade Crne Gore (Kapitalni budžet – višegodišnje finansiranje):

Vlada Crne Gore (Kapitalni budžet: 805 – Izgradnja, rekonstrukcija i adaptacija objekata kulture):
100% procijenjene vrijednosti radova / 2.000.000,00 €

Realizator aktivnosti: Uprava javnih radova

4. Rekonstrukcija nekadašnje kino sale u cilju uspostavljanja polivalentnog prostora (bioskop i multimedijalni sadržaji) - OPŠTINA ULCINJ

Prijedlog modela realizacije zasniva se na procentualnom učešću Vlade Crne Gore (Kapitalni budžet – višegodišnje finansiranje) i Opštine Ulcinj u daljoj realizaciji projekta, na sljedeći način:

Vlada Crne Gore (Kapitalni budžet: 805 – Izgradnja, rekonstrukcija i adaptacija objekata kulture):
65% procijenjene vrijednosti radova / 845.000,00 €

Opština Ulcinj: 35% procijenjene vrijednosti radova / 455.000,00 €

Ukupna vrijednost radova: 1.300.000,00 €

Realizator aktivnosti: Opština Ulcinj

VLADA CRNE GORE: 4.297.750,00 €

JLS: 1.237.250,00 €

UKUPNO: 5.535.000,00 €

Shodno gore navedenim aktivnostima, Ministarstvo kulture predlaže Vladi Crne Gore donošenje sljedećih zaključaka:

ZAKLJUČCI:

1. Vlada Crne Gore je na sjednici od _____ razmotrila i usvojila Informaciju o aktivnostima na realizaciji projekata od kapitalnog značaja za kulturu i Nacrte ugovora o realizaciji kapitalnih projekata;
2. Ovlašćuje se ministar kulture Aleksandar Bogdanović i direktor Uprave javnih radova Rešad Nuhodžić da sa Glavnim gradom Podgorica zaključe Ugovor o realizaciji kapitalnog projekta "Izvođenje radova u okviru kompleksa Tamnice Jusovača u cilju uspostavljanja Kreativnog haba za razvoj ICT-a";
3. Ovlašćuje se ministar kulture Aleksandar Bogdanović i direktor Uprave javnih radova Rešad Nuhodžić da sa Opštinom Ulcinj zaključe Ugovor o realizaciji kapitalnog projekta "Izvođenje radova na rekonstrukciji nekadašnje kino sale u cilju uspostavljanja polivalentnog prostora (bioskop i multimedijalni sadržaji)"
4. Ovlašćuje se ministar kulture Aleksandar Bogdanović i direktor Uprave javnih radova Rešad Nuhodžić da sa Opštinom Plužine zaključe Ugovor o realizaciji kapitalnog projekta "Izvođenje radova u okviru kompleksa Kule Lazara Sočice u cilju uspostavljanja rezidencijalnog centra za istraživanje u oblasti istorije i zaštićenih UNESCO područja"
5. Zadužuje se Uprava javnih radova da realizuje kapitalni projekat „Valorizacija Gradskih bedema – ostataka Onogošta, izvođenje radova na rekonstrukciji kompleksa, I i II faza“.